

**Repere metodologice
pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a
în anul școlar 2021-2022**

Disciplina: GEOGRAFIE

BUCUREȘTI, 2021

Notă: Prezentul document se aplică la toate clasele a IX-a de învățământ profesional special, indiferent de domeniul de calificare profesională.

I.INTRODUCERE

Prezentul material a fost realizat ca un suport care oferă recomandări pentru elaborarea planificării calendaristice în anul școlar 2021-2022 la disciplina Geografie, clasa a-IXa, pentru învățământul profesional special și sugestii metodologice utile profesorilor în demersul instructiv-educativ.

Reperele metodologice au și rolul de a oferi sugestii de abordare a unor conținuturi din disciplina Geografie corespunzătoare perioadei pandemiei COVID-19 prin reluarea/integrarea acestora în cadrul unor unități de învățare care vor fi studiate în anul școlar 2021- 2022, în vederea obținerii de către elevi a rezultatelor învățării și a competențelor specifice prevăzute în programa școlară.

Rezultatele învățării, exprimate în termeni de cunoștințe, abilități și atitudini, care ar putea fi insuficient dobândite la sfârșitul clasei a VIII-a pot fi reluate/integrate în anul școlar următor fără a încărca suplimentar activitățile de învățare propuse elevilor.

În procesul de aplicare a curriculumului la disciplina Geografie, la clasa a IX-a învățământ profesional special, se va ține cont de următoarele elemente:

- structura sistemului de învățământ profesional din România;
- consultarea programelor școlare parcuse de elevii cu dizabilități din învățământul special în clasele V-VIII;
- consultarea programei școlare în vigoare pentru clasa a -IXa, disciplina Geografie (conf. O.M.E.C.T. nr. 3458/09.03.2004);
- reperele impuse prin planurile cadru de învățământ în vigoare;
- centrarea pe formarea/dezvoltarea de competențe ale elevului, ca subiect al activității de predare-învățare-evaluare;
- documentele europene privind achiziționarea competențelor cheie în cadrul învățământului obligatoriu:
  - Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (2018/C 189/01);
  - Cadrul European al Calificărilor: în sprijinul învățării, muncii și mobilității transnaționale;
- necesitatea de a oferi prin curriculum un răspuns mult mai adecat cerințelor sociale, exprimat în termeni de achiziții finale ușor evaluabile la disciplina Geografie, care să asigure inserția pe piața muncii , cât și integrarea în societate a viitorilor absolvenți.

Învățământul special și special integrat este parte integrantă a sistemului național de învățământ românesc și oferă tuturor copiilor/elevilor/tinerilor programe educaționale adaptate gradului de dizabilitate și nevoilor lor de dezvoltare.

Finalitățile învățământului special au în vedere formarea și dezvoltarea competențelor cheie care îi permit absolventului să atingă potențialul maxim de dezvoltare, reușind să decidă asupra propriei cariere, a dezvoltării sale intelectuale și profesionale în vederea integrării socio-profesionale.

În cazul elevilor cu cerințe educaționale speciale, cunoașterea nivelului și tipului de dizabilitate și a recomandărilor din certificatul de orientare școlară și profesională eliberat de CJRAE/CMBRAE este unul din elementele cheie de la care se construiește **curriculum adaptat**.

În scopul **proiectării unui parcurs educațional** întintit pe **nevoile de învățare ale elevilor** se recomandă:

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

- analiza programelor școlare pentru clasa V-VIII și pentru clasa a IX-a – disciplina Geografie;
- analiza modului în care au fost dezvoltate competențele specifice programei pentru clasa a VIII-a prin activitățile online;
- includerea unei perioade de 2-3 săptămâni la începutul anului școlar pentru realizarea unei evaluări inițiale temeinice și ajustarea planificării inițiale pe baza rezultatelor evaluării;
- proiectarea evaluării inițiale ca reper în identificarea nivelului de dezvoltare a competențelor elevilor;
- stabilirea competențelor minimale pe care orice elev trebuie să le realizeze și poate extinde sfera acestora, în funcție de specificul clasei și de performanțele elevilor;
- adaptarea conținuturilor la specificul psihointividual al elevilor având în vedere atât aspectul cantitativ cât și aspectul calitativ;
- adaptarea strategiilor didactice având în vedere mărimea și gradul de dificultate al sarcinii, metodele de predare (metode de învățare prin cooperare, metode activ -participative, jocul didactic), materialul didactic (intuitiv), timpul de lucru alocat, nivelul de sprijin;
- adaptarea procesului de evaluare, având în vedere ca finalitate dezvoltarea unor capacitați și abilități cerute de operarea cu terminologia, relațiile, procesele și fenomenele din domeniul Geografiei etc.

Programa școlară de geografie pentru clasa a IX-a face parte dintr-un sistem unitar pentru învățământul profesional special (clasele IX – X), axat pe probleme de bază ale geografiei generale (fizică și umană), care își propune să aibă un caracter terminal și sintetic (pentru învățământul obligatoriu) și să deschidă orizonturi generoase instruirii ulterioare, neobligatorii, în ciclul liceal superior.

Coerența sistemului de instruire este evidentă la o lectură atentă a domeniilor educaționale acoperite prin geografie: Geografie fizică („Pământul - planeta oamenilor”) la clasa a IX-a și Geografie umană la clasa a X-a.

Geografia prezintă o mare interdisciplinaritate cu discipline din aria curriculară „Om și societate” (proprietățile disciplinelor școlare din această arie), dar mai ales cu cele din aria curriculară „Matematică și Științe” (Matematică, Fizică, Biologie, Chimie, Geologie), iar prin subtitlul ei („Pământul - planeta oamenilor”) este evidențiată legătura geografiei cu științele despre societate și disciplinele școlare din aria curriculară „Om și societate”.

II. PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ

Un demers prealabil, necesar planificării pentru anul școlar 2021-2022, îl constituie analiza următoarelor documente de referință:

- Programa școlară pentru disciplina Geografie, clasa a IX-a aprobată prin OMECT nr. 3458/09.03.2004;
- Planul cadru pentru învățământul profesional special 3218/21.03.2014 ;
- Programa școlară pentru disciplina Geografie, clasele a V-a – a VIII-a, aprobată prin OMEC nr. 3393 / 28.02.2017;
- Structura anului școlar 2021-2022 aprobată prin OME nr. 3.243/5 februarie 2021.

Recămandări în realizarea planificării:

- se analizează competențele specifice programei școlare pentru clasa a IX-a și se stabilesc legături între ele și cele din clasa a VIII-a;

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

- se identifică corelațiile care se pot face la nivel de conținuturi între cele două clase, din perspectiva elementelor de continuitate, pentru a putea fi folosite în construirea unor contexte de învățare de succes;
- asocierea competențelor și a conținuturilor din două clase consecutive trebuie să respecte logica internă a disciplinei și să urmărească permanent crearea unor experiențe de învățare provocatoare pentru elevi;
- în urma evaluării inițiale se stabilesc competențele minimale pe care orice elev trebuie să le realizeze;
- vor fi selectate conținuturile care pot fi parcuse de elevi;
- conținuturile trebuie să fie raportate permanent la un suport cartografic și adaptate în funcție de nivelul de înțelegere al elevilor;
- conținuturile și competențele specifice vor avea în vedere exemple relevante din România.

În urma consultării programelor școlare în vigoare și a planificărilor calendaristice corespunzătoare structurii anului școlar 2020 – 2021, au fost identificate conținuturile ce au fost predate în perioada predării/învățării online respectiv între 20 octombrie 2021 - 29 ianuarie 2021:

Relieful României.

- Unitățile majore de relief:
  - Carpații și Depresiunea Colinară a Transilvaniei
  - Subcarpații
  - Podișul Getic și Podișul Mehedinți
  - Podișul Moldovei și Podișul Dobrogei
  - Câmpia de Vest și Dealurile de Vest
  - Câmpia Română
  - Delta Dunării și platforma continentală a Mării Negre

Clima

- Factorii genetici
- Elementele climatice
- Particularitățile climatice regionale (etaje și influențe climatice)

Apele

- Dunărea
- Râurile interioare
- Lacurile și apele subterane
- Marea Neagră

Se constată că există corespondență între **competențe specifice și conținuturi din clasa a VIII-a și clasa a IX-a.**

Competențe specifice – clasa a VIII-a (probabil nestructurate sau parțial structurate în anul școlar 2020 -2021):

1. Utilizarea limbajului specific în explicarea unor elemente, fenomene și structuri geografice;
2. Prezentarea structurată a informației geografice
2. Explicarea fenomenelor și proceselor geografice utilizând reprezentări grafice și cartografice;
- 2.3. Construirea de reprezentări grafice și cartografice pe baza datelor și/sau suporturilor date
- 3.1. Explicarea unor elemente, fenomene și procese geografice folosind noțiuni din matematică, științe și TIC/GIS;
- 3.2. Formularea de soluții la probleme date din realitatea înconjurătoare utilizând elemente din matematică, științe și TIC/ GIS;

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

- 3.3. Argumentarea diversității naturale, umane și culturale a realității geografice realizând corelații cu informațiile dobândite la alte discipline școlare;
- 4.1. Realizarea unui demers investigativ;
- 4.2. Analizarea elementelor, fenomenelor și proceselor din realitatea observată direct sau indirect;
- 4.3. Compararea unor sisteme și structuri spațiale după un algoritm dat;
- 4.4. Identificarea soluțiilor de protecție a mediului geografic din orizontul local sau îndepărtat în contextul dezvoltării sustenabile;

Competențe specifice - clasa a IX-a (în legătură cu competențele specifice – clasa a VIII-a probabil nestructurate sau parțial structurate):

- 1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;
- 1.2. Argumentarea unui demers explicativ;
- 3.2. Sesizarea unor succesiuni de procese naturale;
- 4.1. Citirea și interpretarea informației grafice și cartografice;
- 4.2. Operarea cu simboluri, semne și convenții;
- 4.5. Construirea unui text structurat utilizând o informație cartografică sau grafică;
- 4.6. Descrierea și explicarea faptelor observate pe teren sau identificate pe modele;
- 5.1. Identificarea surselor de informare și a informației utile în sistemele multimedia
- 5.2. Utilizarea tehnologiei documentării bibliografice eficiente;
- 5.3. Utilizarea unor metode de analiză directă sau mediată;
- 5.4. Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente ale reliefului în contextul mediului înconjurător;
- 5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului geografic.
- 5.6. Aplicarea modalităților de analiză pe elemente simple, sisteme, succesiuni;
- 5.9. Formarea unui comportament critic constructiv în raport cu elementele calitative ale mediului;
- 6.1. Dezvoltarea interesului pentru cercetarea științifică a comunității;

În învățământul profesional special, se pot înscrie în clasa a IX-a, atât absolvenți ai clasei a VIII-a, elevi cu dizabilități ușoare și moderate, cât și elevi cu dizabilități grave, severe și profunde, absolvenți ai clasei a X-a nivel gimnazial. Elevii cu dizabilități ușoare și moderate studiază Geografia pe parcursul a 5 ani școlari, respectiv clasele IV-VIII, aceasta făcând parte din trunchiul comun, în timp ce elevii cu dizabilități severe, grave și profunde nu studiază deloc.

Ca urmare a acestui fapt între elevii cu cerințe educaționale speciale din clasa a IX-a pot exista decalaje.

Profesorul de geografie are libertatea și responsabilitatea de a selecta/adapta conținuturile respectând unitățile de învățare, de a aloca un număr mai mic sau mai mare de ore, în urma analizei evaluării inițiale, în funcție de nivelul de achiziții, tipul și gradul de dizabilitate, particularitățile psihico-emotionale și cognitive ale elevilor.

Unitățile de învățare, numite și „module” tematice, au un pronunțat caracter de instruire, cu o tematică bine precizată și, eventual, un titlu relevant. Fiecare dintre aceste module își asumă un grup coherent de competențe specifice din programa școlară.

Înțând cont de faptul că Geografie fizică („Pământul planeta oamenilor”) face trecerea spațială de la elementele generale (proprietățile planetei ca întreg), la cele specifice continentului, României și orizontului local:

- procesul de învățare din această planificare va trebui să ofere elevilor mai multe exemple din orizontul local, cu toată încărcătura concretă a acestora;
- activitățile practice pot să își propună realizarea unor investigații minime în orizontul local.

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL**

Planificarea presupune introducerea conținuturilor din clasa a VIII-a în conținuturile din clasa a IX-a.

MINISTERUL EDUCAȚIEI
 CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
 ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL
EXEMPLU:

Disciplina: Geografie

Clasa a IX-a Școala profesională specială – 1 oră/săptămână

NR TOTAL ALOCAT ORELOR DE STUDIU – 33 SĂPTĂMÂNI

NR TOTAL STAGII DE PREGĂTIRE PRACTICĂ CDL – 4 SĂPTĂMÂNI

Semestrul I: 14 săptămâni cursuri (13 septembrie 2021 – 22 decembrie 2021)

Semestrul al II-lea: 23 săptămâni cursuri (10 ianuarie 2022 – 1 iulie 2022)

Săptămâna "Școala Altfel": 8 aprilie 2022 – 14 aprilie 2022

PLANIFICARE CALENDARISTICĂ ANUALĂ
AN ȘCOLAR 2021 – 2022

Geografie fizică („Pământul planeta oamenilor”)

<i>Unitatea de învățare</i>	<i>Competențe specifice</i>	<i>Conținuturi</i>	<i>Nr. de ore</i>	<i>Săptămâna</i>	<i>Observații/Evaluare</i>
SEMESTRUL I – 14 săptămâni de cursuri (13 septembrie-22 decembrie 2021)					
1. Pământul - o entitate a Universului	1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente; 1.2. Argumentarea unui demers explicativ; 1.3. Utilizarea unor elemente terminologice minime din limbile străine; 2.1. Operarea cu sistemul conceptual și metodologic specific științelor; 2.2. Formalizarea informațiilor; 3.2. Analiza interacțiunilor dintre elementele naturale; 4.1. Citirea și interpretarea informației cartografice și grafice; 4.2. Operarea cu simboluri, semne și convenții; 4.3. Utilizarea convențiilor în citirea și interpretarea suporturilor cartografice.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elemente de geografie generală. Recapitulare ▪ Universul și Sistemul solar ▪ Evoluția Universului și a Terrei ▪ Caracteristicile Pământului și consecințele geografice 	5	1 – 5	Test inițial Evaluare orală
2. Măsurarea și reprezentarea spațiului terestru	1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente; 2.1. Operarea cu sistemul conceptual și metodologic specific științelor; 2.2. Formalizarea informațiilor; 4.1. Citirea și interpretarea informației cartografice și grafice; 4.2. Operarea cu simboluri, semne și convenții; 4.3. Utilizarea convențiilor în citirea și interpretarea suporturilor cartografice; 4.4. Trecerea de la o scară la alta; 4.5. Construirea unor schițe cartografice simple.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ România- Coordonatele geografice ▪ Reprezentări cartografice 	3	6 – 8	Evaluare scrisă (T ₁)

MINISTERUL EDUCAȚIEI
 CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
 ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

3. Relieful terestru	<p>1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;</p> <p>1.2. Argumentarea unui demers explicativ;</p> <p>3.2. Sesizarea unor succesiuni de procese naturale;</p> <p>4.2. Operarea cu simboluri, semne și convenții;</p> <p>4.5. Construirea unui text structurat utilizând o informație cartografică sau grafică;</p> <p>5.3. Utilizarea unor metode de analiză directă sau mediată;</p> <p>5.4. Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente ale reliefului în contextul mediului înconjurător.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Scoarța terestră ca suport al reliefului: structură și alcătuire petrografică ▪ Unitătile majore ale reliefului României ▪ Tipuri și unități de relief din România <p><i>Recapitulare și evaluare</i></p>	6	9 – 14	Evaluare scrisă (T ₂)
-----------------------------	---	---	----------	---------------	-----------------------------------

Vacanța intersemestrială (23 decembrie 2021 – 9 ianuarie 2022)

SEMESTRUL al II-lea – 19 de săptămâni de cursuri (10 ianuarie -3 iunie 2022)

3. Relieful terestru	<p>1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;</p> <p>1.2. Argumentarea unui demers explicativ;</p> <p>3.2. Sesizarea unor succesiuni de procese naturale;</p> <p>4.2. Operarea cu simboluri, semne și convenții;</p> <p>4.5. Construirea unui text structurat utilizând o informație cartografică sau grafică;</p> <p>5.3. Utilizarea unor metode de analiză directă sau mediată;</p> <p>5.4. Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente ale reliefului în contextul mediului înconjurător.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analiza și interpretarea reliefului României ▪ Relieful orizontului local 	3	15 – 17	Evaluare orală
4. Atmosfera terestră	<p>1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;</p> <p>1.2. Argumentarea unui demers explicativ;</p> <p>3.2. Sesizarea unor succesiuni de fenomene și procese naturale;</p> <p>4.1. Citirea și interpretarea informației grafice și cartografice;</p> <p>4.5. Construirea unui text structurat utilizând o informație cartografică sau grafică;</p> <p>4.6. Descrierea și explicarea faptelor observate pe teren sau identificate pe modele;</p> <p>5.4. Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente ale climei, hidrografiei și învelișului biogeografic în contextul mediului înconjurător;</p> <p>5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului geografic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alcătuirea și structura atmosferei ▪ Clima României ▪ Clima orizontului local 	4	18 – 21	Evaluare scrisă (T ₃)

5. Apele Terrei	<p>1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;</p> <p>1.2. Argumentarea unui demers explicativ;</p> <p>3.2. Sesizarea unor succesiuni de fenomene și procese naturale;</p> <p>4.1. Citirea și interpretarea informației grafice și cartografice;</p> <p>4.5. Construirea unui text structurat utilizând o informație cartografică sau grafică;</p> <p>4.6. Descrierea și explicarea faptelor observate pe teren sau identificate pe modele;</p> <p>5.4. Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente ale climei, hidrografiei și învelișului biogeografic în contextul mediului înconjurător;</p> <p>5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului geografic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Componentele hidrosferei ▪ Râurile României ▪ Lacurile României ▪ Marea Neagră ▪ Analiza și interpretarea unor date hidrologice-Dunărea ▪ Hidrografia orizontului local 	4	22 – 26	Evaluare scrisă (T ₄)
6. Viața și solurile pe Terra	<p>1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;</p> <p>1.2. Argumentarea unui demers explicativ;</p> <p>3.2. Sesizarea unor succesiuni de fenomene și procese naturale;</p> <p>4.1. Citirea și interpretarea informației grafice și cartografice;</p> <p>4.5. Construirea unui text structurat utilizând o informație cartografică sau grafică;</p> <p>4.6. Descrierea și explicarea faptelor observate pe teren sau identificate pe modele;</p> <p>5.4. Utilizarea unor metode și tehnici simple, specifice diferitelor discipline științifice, pentru analiza unor elemente ale climei, hidrografiei și învelișului biogeografic în contextul mediului înconjurător;</p> <p>5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului geografic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Biosfera și organizarea ei. ▪ Pedosfera ▪ Zonele biopedoclimatice din România ▪ Aplicații în orizontul local 	4	27 – 30 Săptămâna „Școala altfel”	Evaluare orală
7. Mediul, peisajul și societatea omenească	<p>1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;</p> <p>1.4. Descrierea și explicarea mediului natural;</p> <p>2.3. Înțelegerea proceselor elementare din natră și a specificului mediului înconjurător;</p> <p>2.4. Relaționarea spațială a elementelor naturale ale unui anumit teritoriu;</p> <p>2.5. Sesizarea unor legături observabile între elemente naturale și sociale;</p> <p>5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului geografic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interacțiunile dintre om și mediul terestru ▪ Tipurile de mediu natural din România ▪ Mediul orizontului local 	2	31 – 32	Evaluare orală
Sinteză și evaluare	1.1. .... 5.5.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pământul – planeta oamenilor 	1	33	Evaluare finală (T _f)

Notă: Planificarea calendaristică este întocmită în conformitate cu programa școlară pentru disciplina Geografie, clasa a IX-a, aprobată prin OMECT nr. 3458/09.03.2004, Planul cadru 3218/21.03.2014 și structura anului școlar 2021-2022 aprobată prin OME nr. 3243/05.02.2021, conform căreia clasele din învățământul profesional special anul școlar are 37 de săptămâni de cursuri (33 de săptămâni de cursuri și 4 săptămâni de practică comasată), și metodologia de proiectare și de organizare a instruirii promovată de ghidurile metodologice de curriculum și didactică.

III.EVALUAREA GRADULUI DE ACHIZIȚIE A COMPETENȚELOR ANTERIOARE

Evaluarea inițială are drept scop cunoșterea potențialului de învățare al elevului la începutul clasei a IX-a, care înseamnă un nou ciclu educațional. Ideal este ca această evaluare să se realizeze după 2-3 ore de recapitulare.

Profesorul are responsabilitatea de a asigura toate condițiile unei evaluări profesioniste, respectiv stabilirea competențelor ce urmează să fie evaluate, conținuturile specifice, alegerea tipurilor de itemi, construirea itemilor și asamblarea lor în test, realizarea baremului de evaluare și notare.

Rezultatele testului de evaluare se pot obține instantaneu, în cazul evaluării online folosind instrumentele specifice sau cel târziu într-o săptămână în cazul unei evaluări clasice.

În ambele variante profesorul identifică problemele: vocabular sărac, lipsa corelațiilor dintre fenomene și procese, dificultăți în citirea și interpretarea materialelor grafice, cartografice etc.

Recomandări:

- elaborarea unor sarcini de evaluare (itemi) care să verifice gradul de formare a competențelor specifice din clasa a VIII-a, având în vedere că nivelul de pregătire inițială a elevilor este diferit, în funcție de deficiență/dizabilitate;
- proiectarea unor sarcini de evaluare care să vizeze o competență specifică;
- se recomandă elaborarea unor sarcini de evaluare cu grade diferite de complexitate pentru identificarea exactă a gradului de structurare/formare a competenței specifice;
- itemii trebuie concepuți, având în vedere și dimensiunea cognitivă, ceea ce permite o diferențiere a acestora din punct de vedere al complexității;
- înainte de administrarea testului de evaluare inițială profesorul trebuie să le explice elevilor cerințele din test pe înțelesul lor.

Exemplu:

TEST DE EVALUARE ÎNȚIALĂ
Disciplina: Geografie
Clasa a a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 40 de minute.

Subiectul I. Scrie pe spațiul punctat, sub fiecare imagine, denumirea potrivită din lista următoare: Harta României, Harta Europei, planeta Pământ, glob geografic.

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

Subiectul II. Citiți cu atenție și precizați : este adevărat (A) sau fals (F) ?

Clima României este temperat continentală. _____

Capitala României este orașul Timișoara ____

Principala apă curgătoare ce străbate orașul București este Dâmbovița. _____

Regiunile de dealuri și podișuri au sub 200 m înălțime. _____

Prutul formează granița (frontiera) României cu Republica Moldova în partea de vest. _____

Altitudinea(înălțimea) maximă din Munții Carpați se găsește în Munții Făgăraș. _____

Subiectul III. Citiți cu atenție textul de mai jos :

Pe teritoriul țării noastre se desfășoară lanțul Munții Carpați , cu peisaje naturale deosebite. Din Munții Carpați izvorăsc multe ape curgătoare , care se varsă în fluviul Dunărea. La gurile sale de vărsare în Marea Neagră, Dunărea a format o deltă (Delta Dunării); ea este cea mai joasă formă de relief din țara noastră.

Pe baza textului, răspundeți , pe scurt, în spațiul punetă, la următoarele cerințe:

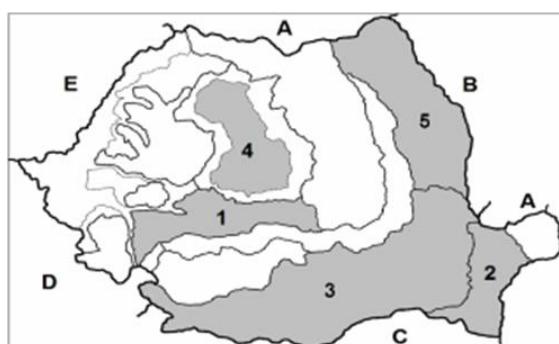
Cum se numește lanțul muntos care se desfășoară pe teritoriul țării noastre ?.....

Care este cea mai mare apă curgătoare din țara noastră ?.....

În care mare se varsă fluviul Dunărea ?.....

Ce formă de relief a construit Dunărea la gurile ei de vărsare în mare ?.....

Care este cea mai joasă formă de relief din țara noastră ?.....

Subiectul IV. Pe harta de mai sus sunt marcate cu litere țările (statele) vecine României, iar cu numere, unități re relief.

Se dau termenii: Serbia, Brașov, Podișul Transilvaniei, Ungaria, Câmpia Română, Podișul Getic, Bulgaria, Ucraina, Podișul Dobrogei, Republica Moldova, Câmpia de Vest, Carpații Occidentali, Podișul Moldovei, Carpații Orientali, Slovacia, Carpații Meridionali.

1.Din lista de termini alegeți numele țărilor (statelor) vecine României corespunzătoare literelor:

A. ....

B. ....

C. ....

D. ....

E. ....

2.Din lista de termini alegeți numele unităților de relief corespunzătoare numerelor:

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

▪ Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

▪ Toate subiectele sunt obligatorii.

Subiectul I

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL
Se acordă câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1.	planeta Pământ	3 p
2.	glob geographic	3 p
3.	Harta Europei	3 p
4.	Harta României	3 p

12 puncte

Subiectul II

Se acordă câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1.	A	3 p
2.	F	3 p
3.	A	3 p
4.	F	3 p
5.	F	3 p
6.	F	3 p

18 puncte

Subiectul III

Se acordă câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1.	Munții Carpați	2 p
2.	Dunărea	2 p
3.	Marea Neagră	2 p
4.	Delta	2 p
5.	Delta Dunării	2 p

10 puncte

Subiectul IV

Se acordă câte 4 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

A.	Ucraina	4 p
B.	Republica Moldova	4 p
C.	Bulgaria	4 p
D.	Serbia	4 p
E.	Ungaria	4 p
1.	Carpații Meridionali	4 p
2.	Podișul Dobrogei	4 p
3.	Câmpia Română	4 p
4.	Podișul Transilvaniei	4 p
5.	Podișul Moldovei	4 p

40 puncte

IV.RECOMANDĂRI PENTRU CONSTRUIREA NOIOR ACHIZIȚII

După aplicarea probei de evaluare inițială și analiza rezultatelor, fiecare cadre didactice va decide, în funcție de situația specifică identificată, intervenția de tip remedial necesară.

Pentru fiecare lacună/greșală tipică pe care ați evidențiat-o, pregătiți-vă o strategie de prevenire/remediere: metodă, mijloace didactice, modalități de organizare a învățării.

Activitățile de remediere devin necesare pentru optimizarea modului în care se realizează interacțiunea dintre particularitățile fizice, intelectuale, afective și de personalitate ale elevului, pe de-o parte, și cerințele și exigențele impuse de activitatea instructiv-educativă, pe de altă parte (Tăușan, 2011).

Introducerea activității de remediere în planificările semestriale are ca indicator de bază randamentul școlar. Randamentul școlar este reflectat în evaluările inițiale, continue și sumative, permitând generalizări semnificative și formularea de soluții specifice pentru

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL**

eficientizarea proiectării curriculare. Scopul activităților de remediere este acela de a acorda mai mult timp elevilor care au realizări mai modeste, de a utiliza cele mai potrivite metode de instruire, de a le oferi feed-back concluzionant și de a le acorda indici nonverbali de sprijin, atenție și înțelegere precum elevilor performanți. Prin derularea activităților de remediere se urmărește remedierea situației la învățătură, creșterea procentului de promovabilitate, precum și formarea unei imagini de sine corespunzătoare, astfel încât nivelul de aspirație al elevului să fie în concordanță cu posibilitățile sale reale.

Conținuturile neabordate/partial acoperite pe parcursul clasei a VIII-a, pot fi integrate în următoarele conținuturi din clasa a IX-a:

RELIEFUL TERESTRU

- Scoarța terestră ca suport al reliefului: structură și alcătuire petrografică
- Unitățile majore ale reliefului terestru
- Agenți, procese și forme de relief
- Tipuri și unități de relief
- Analiza și interpretarea reliefului
- Relieful și societatea omenească
- Relieful orizontului local
- Aplicații practice în orizontul local

ATMOSFERA TERESTRĂ

- Alcătuirea și structura atmosferei
- Factorii genetici ai climei
- Climatele Terrei
- Evoluția și tendințele de evoluție a climei
- Hărțile climatice și harta sinoptică. Analiza și interpretarea datelor.
- Clima și societatea omenească
- Clima orizontului local

APELE TERREI

- Componentele hidrosferei
- Apele continentale și oceanice
- Analiza și interpretarea unor date hidrologice
- Hidrosfera și societatea omenească
- Hidrografia orizontului local
- Aplicații practice în orizontul local

Activitățile de recuperare vor fi construite astfel încât să conducă la formarea competențelor parțial structurate/nestructurate în anul școlar 2020 – 2021, fără a prejudicia țintele anului școlar 2021 – 2022.

Recomandări:

- Asigurați contextul educațional necesar pentru ca fiecare elev să dobândească achizițiile de bază.
- orizontul local.

Exemple de activități de învățare remediale

Exemplu 1:

Tema : Coordonate geografice

Competențe specifice: IX C.S 4.1. Citirea și interpretarea informației grafice și cartografice;
IX C.S. 4.2. Operarea cu simboluri, semne și convenții;

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL**

Descrierea activității: Identificarea poziției geografice a României și a unor puncte din România, pe hărți, utilizând latitudinea și longitudinea

Resurse necesare: harta fizică a României,

Sarcini de lucru: Analizați harta fizică a României și precizați:

- Poziția geografică a în raport cu paralele și meridianele care o străbat.
  - Numele județelor traversate de paralela de 45° latitudine nordică.
  - Numele județelor traversate de meridianul de 25° longitudine estică.

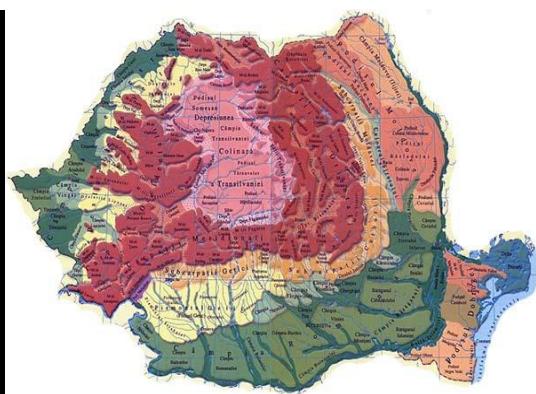
Exemplu 2:

Tema : Unităile majore ale reliefului terestru

Competență specifică: IX.C.S.5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului geografic.

Descrierea activității: Identificarea unităților de relief din România.

Resurse necesare: harta fizică a României

Sarcini de lucru: Analizați harta fizică a României și răspundeți la următoarele întrebări:

- Care sunt principalele unități de relief din România?

Exemplu 3:

Tema: Tipuri și unități de relief. Analiza și interpretarea reliefului.

Competență specifică: IX.C.S.5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului geografic.

Descrierea activității: Analiza reliefului carstic din România - particularități și răspândire.

Resurse necesare: device (smartphone, tabletă, laptop, computer), acces la internet.

Sarcini de lucru:

Accesati următorul link: <https://www.youtube.com/watch?v=cbvXkvNMZYg> si răspundeti la următoarele întrebări:

- Ce forme de relief carstic sunt în România?
  - În ce trepte de relief întâlnim forme de relief carstic ?

Exemplu 4:

Exemplu 4:
Tema: Apele continentale

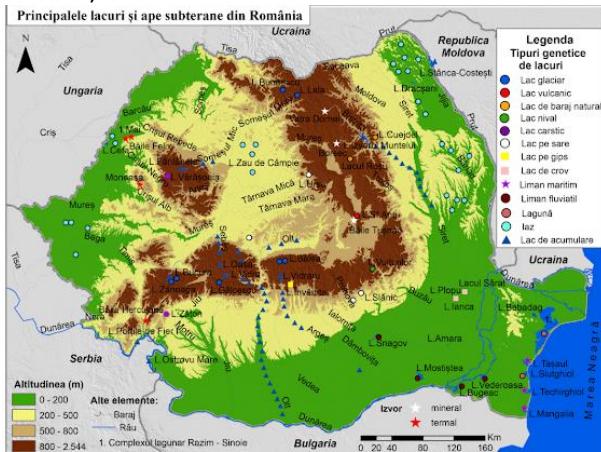
Tema: Aplicări continentale
Competență specifică: IX.C.S.5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului geografic

Competență specifică: IX.C.3.5.5. Utilizarea reprezentărilor cartografice în investigarea mediului

Descrierea activității: Afilișarea tipurilor de lacuri din România - particularitate
Resurse necesare: Harta cu principalele lacuri și ape subterane din România

Resurse necesare

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

Sarcini de lucru: Identificați pe hartă lacurile din România după tipul genetic de formare și completați schema (se folosește metoda ciorchinelui).

Exemple de activități interdisciplinare

Exemplu 1

Tema: Reprezentări cartografice

Competențe specifice: IX C.S. 2.1. Operarea cu sistemul conceptual și metodologic specific științelor;
 IX C.S. 4.4. Trecerea de la o scară la alta;

Descrierea activității: Aplicație practică

Resurse necesare: harta fizică a României, harta fizică a lumii.

Sarcini de lucru:

- Transformări de scară la unele hărți, din scară grafică în scară numerică și invers;
- Calcularea distanței dintre două orașe;

Exemplu 2

Tema: Atmosfera

Competențe specifice: IX C.S.1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;

IX C.S.2.1. Operarea cu sistemul conceptual și metodologic specific științelor;

Descrierea activității: Aplicație practică

Resurse necesare: pahar, apă, coală de hârtie, barometru.

Sarcini de lucru:

- Ce este presiunea atmosferică?
- Cum putem evidenția presiunea atmosferică?
- Cum se numește aparatul ce măsoară presiunea atmosferică?
- Care este presiunea atmosferică normală?
- Când presiunea atmosferică crește și când scade?

Este necesar să se reia explicațiile acestor fenomene deoarece elevii le studiază în clasa a VII-a la fizică.

Ce este presiunea atmosferică?

- Din cauza încălcării inegale a suprafeței terestre se formează zone diferite de presiune care duc la circulația aerului.
- Presiunea atmosferică este forța ce o exercită masa atmosferei pe o unitate de suprafață .

Cum putem evidenția presiunea atmosferică?

- Dacă umplem complet un pahar cu apă, îl acoperim cu o foaie de hârtie, și îl întoarcem, apa nu curge!!! Deși greutatea apei acționează pe verticală în jos, apa nu curge datorită forței generate de presiunea atmosferică ($F=pS$) care acționează, perpendicular pe foia de hârtie în sus. Apa nu curge niciodată dacă înclinăm paharul, dovedind că presiunea atmosferică acționează în toate direcțiile.

Măsurarea presiunii atmosferice

- Presiunea atmosferică se poate măsura cu barometrul cu mercur. Deși e foarte dens mercurul nu se scurge complet în vas, menținându-se la 760 mm/Hg, la presiunea normală, și urcând chiar mai mult când presiunea atmosferică crește. ($P_0=1$ atmosferă).

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

Exemplu 3

Tema: Atmosferă

Competențe specifice: IX C.S.1.1. Utilizarea terminologiei științifice și disciplinare specifice (concepte, noțiuni) pentru prezentarea unei informații pertinente;

IX C.S.2.1. Operarea cu sistemul conceptual și metodologic specific științelor;

Descrierea activității: Aplicație practică

Sarcini de lucru: Știind variația temperaturii în altitudine, calculați ce temperatură se înregistrează în Munții Făgăraș la 2 000 metri altitudine dacă în București se înregistrează 17°C.

Exemple de activități pentru elevii în risc

În absența mijloacelor digitale pentru instruire, aceasta se poate face prin activități dirijate de observare a orizontului local sau prin livrarea unor fișe de lucru. Trebuie valorificată orice informație relevantă pentru restructurarea competențelor, iar instruirea trebuie adaptată la resursele geografice (componente ale mediului natural sau antropic) din localitatea rurală sau urbană în care învăță elevii.

Se recomandă cadrelor didactice să se informeze încă de la debutul noului an școlar despre posibilitatea fiecărui elev de a participa la activitățile didactice online, independent sau față-în-față. Acest lucru poate fi realizat cu sprijinul dirigenților, printr-un sondaj sau în convorbiri telefonice/față-în-față.

Elevii care au device-uri și acces la internet pot rezolva activitățile propuse la punctele de mai sus. Pentru elevii care nu au acces la device-uri și nici la internet trebuie construite activități care să valorifice resursele geografice locale pentru înțelegerea unor concepte/fenomene/procese.

Cadrul didactic stabilește activitățile ce urmează a fi realizate de către elev prin raportare la competențele pe care le dorește a fi restructurate/formate. Acestea, după ce a aplicat testarea inițială (față-în-față sau online) trebuie să creeze un set de activități de învățare independentă cu scopul de restructurare/ formare a competențelor specifice și al recuperării conținuturilor din clasa a VIII-a în legătură directă cu formarea competențelor clasei a IX-a.

Activitățile elevilor care vor lucra independent trebuie construite în sensul restructurării competențelor specifice și al recuperării conținuturilor din clasa a VIII-a în legătură directă cu formarea competențelor clasei a IX-a.

Exemplu :

Tema:Relieful orizontului local

Competență specifică: IX C.S.4.6. Descrierea și explicarea faptelor observate pe teren sau identificate pe modele.

Descrierea activității: Caracterizarea reliefului în orizontul local.

Materiale necesare: Caiet de notițe.

Sarcini de lucru: Analizați relieful din orizontul local și completați:

- Așezarea geografică pe hartă .....
- Unitatea de relief din care face parte.....
- Treapta de relief .....
- Forme de relief .....

Pentru a valorifica utilizarea preponderentă a platformelor de învățare din ultimii 2 ani, a aplicațiilor și a activităților bazate pe gaming, indiferent de modul de organizare a procesului de învățare, se vor utiliza resurse digitale: platforme de învățare online (Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams, Edmodo, Learningapps), mijloace de comunicare cu elevul (Whatsapp, Facebook/Messenger, email), aplicații online cu scop de învățare (Kahoot, Padlet, Livresq), aplicații pentru comunicarea colaborativă online (Meet, Skype, Zoom). De asemenea, se vor folosi resurse educaționale deschise, valide/validate din punct de vedere educațional.

Resurse educaționale utile pentru integrarea în activități didactice la disciplina geografie:

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

1. **Google Maps** - aplicație complexă pentru orientare în spațiu care integrează numeroase aspecte geografice (poziție, relief, hidrografie, vegetație, formațiuni naturale, așezări umane, infrastructură etc.).
2. <https://new.edmodo.com/> - este cea mai mare platformă pentru activități de învățare on-line din lume, dedicată profesorilor, elevilor și părinților. Reprezintă o resursă uriașă pentru activitățile de învățare la geografie și nu numai (proiecte de lecții, teste, prezentări etc.), permite realizarea unor clase virtuale foarte interactive, cu numeroase instrumente de evaluare, comunicare, socializare în mediul virtual.
3. <https://quizizz.com/> - este o platformă educațională dedicată realizării de teste cu itemi obiectivi. Permite gestionarea eficientă on-line a evaluării, de la proiectare, participarea elevilor până la interpretarea rezultatelor sub forma unor statistici foarte variate și relevante. Un avantaj important este posibilitatea integrării suportului cartografic în realizarea itemilor.
4. [https://www.studystack.com/-](https://www.studystack.com/) StudyStack este o aplicație on-line care generează jocuri ce pot fi utilizate în activitățile de învățare și evaluare, pe baza unor date pe care le creează profesorul. Are o importantă secțiune dedicată geografiei și se pot utiliza resurse deja create de utilizatori din toată lumea. Este un instrument util pentru dezvoltarea unor activități mai captivante, mai ales pentru elevii cu un ritm mai lent de învățare.
5. pachetul de lecții interactive pentru disciplina geografie, inclus în **platforma AEL**- unele lecții interactive pot fi utile pentru recapitularea unor probleme de geografie fizică, în special legate de relief (relieful climatic și relieful antropic, relieful petrografic și structural, relieful terestru).
6. <https://online.seterra.com/ro> - jocuri geografice on-line; permite o învățare activă a unor elemente precum: mări și oceane, state, orașe, capitale etc. cu ajutorul exercițiilor practice pe hartă.
7. <http://geografilia.blogspot.ro/> - blogul oferă hărți interactive, teste on-line de bacalaureat, fișe de lucru, articole didactice, lecții, jocuri, filme documentare cu tematică geografică etc.
8. <http://www.profudegeogra.eu/> - site-ul oferă hărți interactive, hărți tematice, hărți mute, teste de bacalaureat, rezolvări de subiecte, jocuri, lecții video, fișe de evaluare, cărți de specialitate, articole cu temă geografică, etc.
9. <http://www.geogra.ro/joc/> - site-ul oferă jocuri geografice on-line destinate consolidării cunoștințelor și diferite teme și aplicații.
10. <https://en.climate-data.org/> - climate-data furnizează numeroase exemple de climograme și date climatice. Este un bun instrument pentru analiza climatelor Europei, dar și pentru interpretarea graficelor.
11. <https://www.purposegames.com/games/> - acest site include numeroase jocuri geografice, cu abordări mai diversificate, inclusiv de jocuri de tip puzzle.
12. <http://ro-geo.ro/jocuri/> - site-ul oferă jocuri interactive pe hărți, pentru diferite elemente geografice.
13. <https://edpuzzle.com/media/60757d14523a68410ed3bdc5>
14. <https://geografiedb.blogspot.com/search/label/plan%20de%20lectie%20Geografie>
15. <https://www.hubproedus.ro/clase-85.html>
16. <https://wordwall.net/ro/resource/10484407/geografie/tipuri-de-lacuri-%c3%aenirom%c3%a2nia>
17. <https://www.youtube.com/watch?v=e6zkNyLKplo>

IV. ADAPTAREA LA PARTICULARITĂȚILE/CATEGORIIILE DE ELEVI CU DIZABILITĂȚI

Procesul de adaptare curriculară este unul permanent, fie că se referă la programe, planificări, activități de învățare sau instrumente de evaluare, la școala în format fizic, hibrid sau online.

În elaborarea instrumentelor de evaluare, în consolidarea achizițiilor, în proiectarea și realizarea activităților de învățare, în selectarea strategiilor, cadrul didactic trebuie să țină cont de abilitățile individuale ale elevului, mai ales în contextul cerințelor educaționale speciale (gradul de handicap, tipul de dizabilitate, contextul medical) și al mediului din care provine și în care se dezvoltă elevul (mediul urban, mediul rural, copii instituționalizați, copii de etnii diferite, copii din medii sociale defavorizate, copii aflați în alte situații vulnerabile).

De asemenea, cadrul didactic trebuie să aibă în vedere adaptarea procesului instructiv-educativ în funcție de condițiile de desfășurare a activităților didactice (numărul de elevi din clasă, dotările cu echipamente tehnice moderne, clase eterogene cu dizabilități variate și cu nivel diferit de achiziții al elevilor, stiluri de învățare diferite). În acest sens, proiectarea de activități se va face diferențiat, pe niveluri cognitive și de achiziții minimale, medii și înalte, pe stiluri de învățare diferite (vizual, auditiv, kinestezic). Evaluarea diferențiată este un instrument care vine în sprijinul unui proces didactic eficient și realist.

Ca repere orientative în designul adaptării, câteva întrebări premergătoare procesului pot oferi un punct de plecare util:

Unde predau- pentru proiectarea fiecărei activități de învățare, se au în vedere particularitățile de învățare ale elevilor, se vor analiza resursele procedurale, materiale și de timp optime. Resursele presupun metode și procedee, forme de organizare a învățării, mijloace didactice, timp alocat. Analiza resurselor se realizează în relație directă cu activitățile de învățare, întrucât acestea descriu contextul în care se produce învățarea. Pornind de la activitatea de învățare propusă, se stabilesc și se aleg resursele materiale cu cel mai mare aport formativ, încât cu minim efort organizatoric să se obțină maximum de eficiență didactică. Este necesar să fie inventariate resursele materiale de care dispune școala și care pot fi utilizate la clasă.

Cum predau- ca răspuns la această întrebare, se vor formula activitățile de învățare. Varietatea experiențelor de învățare pe care profesorul le oferă elevilor are rolul de a armoniza demersul didactic cu particularitățile elevilor. Dacă sarcinile sunt personalizate în funcție de potențial de învățare, ritm, stiluri de învățare etc. atunci ele se constituie în experiențe care asigură progresul. În rubrica Activități de învățare se vor consemna activitățile preconizate a fi realizate de elevi. Vor fi formulate în termeni de rezultate, comportamente așteptate, în relație directă cu competențele specifice. Se solicită participarea elevilor la activități de observare, explorare, analiză, reflecție, esențializare, exersare, aplicare, extindere, transfer, creare de idei noi etc. Este necesar să se aibă în vedere că unei competențe specifice îi vor fi asociate mai multe activități de învățare, cu niveluri diferite de dificultate și complexitate. Profesorul are libertatea și totodată responsabilitatea ca, în funcție de nivelul și potențialul clasei, să propună sarcini diferențiate pentru a permite fiecarui elev să progreseze.

În proiectarea activităților educative, metodele active de grup stimulează și dezvoltă foarte mult învățarea prin cooperare, facilitează comunicarea, colaborarea și relaționarea între elevi, luarea

decizie, formarea opinilor și înțelegerea corectă a realității. Aplicarea metodelor activ participative duce la o învățare mai activă și cu rezultate evidente, pregătind copiii de a fi capabili să ia decizii în rezolvarea unor situații neobișnuite. Dintre metodele activ-participative care se utilizează cu succes în predarea – învățarea și evaluarea noțiunilor școlare pot fi amintite: jocul didactic, metoda mozaic, metoda KWL „Știu- Vreau să știu – Am învățat”, instruirea programată, metoda Starbursting și altele.

Câteva exemple în acest sens sunt și următoarele:

Jocurilor didactice cu conținut de geografie Jocul poate fi utilizat în lecție fie prin utilizarea unor jocuri didactice, fie prin utilizarea metodei jocului de roluri. În literatura de specialitate, se prezintă mai multe categorii de jocuri geografice: de observare (Puzzle), de atenție („Cinci țări”), de memorie („Jocul denumirilor geografice”), de percepție („Observă locul!”), cu întrebări sau enunțuri („Scaunul fierbinte”), de creație („Fiecare hartă spune o poveste”) (Dulamă, 2008). Lista acestor categorii se poate completa cu jocurile de orientare, aplicative, demonstrative, simbolice, logice, de memorie, tip-concurs. Dintre aceste jocuri, cel mai frecvent folosite sunt: lanțul geografic, rebusul geografic, șaradele, harta în bucățele, călătoriile imaginare, „Cine știe denumiri geografice câștigă!” etc.

Utilizarea careurilor în învățarea geografiei

Avantajele utilizării careurilor didactice pentru profesori:

- sunt mijloace didactice ușor de construit;
- reprezintă instrumente de evaluare ușor cuantificabile;
- pot fi introduse în orice moment al actului didactic (captarea atenției, învățarea propriu-zisă, consolidarea cunoștințelor sau evaluarea acestora);
- sunt ușor de realizat; - pot fi rezolvate individual sau în perechi, în funcție de resursele de timp de care dispune profesorul și de nivelul de pregătire al elevilor;
- există posibilitatea adaptării la nivelul de înțelegere al elevilor;
- pot fi construite la diferite grade de dificultate, cu sau fără elemente de ajutor (verticala A-B poate fi dată sau poate fi descoperită în urma rezolvării corecte a careului);
- la definiții sau denumiri de termeni se poate oferi prima literă ca ajutor);
- pot cuprinde elemente de interdisciplinaritate care facilitează înțelegerea unor procese și fenomene;
- pot fi utilizate în orice tip de lecție.

Avantajele utilizării careurilor didactice pentru elevi:

- învățarea facilă a unor definiții, termini, denumiri care, în mod normal se însușesc mai greu;
- fixarea cunoștințelor într-un mod agreabil;
- necesită timp relativ scurt de rezolvare; - pot reprezenta modalități simple de autoevaluare și interevaluare (între colegi);
- ajută la consolidarea și îmbogățirea vocabularului;
- contribuie la dezvoltarea memoriei și a spiritului de observație;
- reprezintă o provocare cognitivă pentru mintea umană

În sprijinul generării unor careuri didactice tematice există în prezent aplicații și site-uri de internet. Aplicații în limba română:

- <http://www.didactic.ro/stiri/o-noua-aplicatie-pe-didacticro-foarte-utila-rapida-si-usor-de-folosit>;
- <http://www.rebusonline.com/>;
- www.integrameonline.ro/.

Acstea tutoriale oferă toate informațiile și indică pașii care trebuie parcursi pentru elaborarea unui careu. Careurile astfel create pot fi trimise elevilor, se pot rezolva online sau pot fi printate.

Utilizarea fotografiilor în învățarea geografică. Prin implicarea elevilor în activități de învățare pe baza fotografiilor, aceștia își formează competențe specifice geografiei, dar și competențe

transversale. Elevii învață să analizeze și să interpreteze componentele mediului în care trăiesc, dar și a altor medii geografice.

Cum organizez grupul de elevi- în perechi, pe grupe, individual. Cum organizez activitatea în mediul online astfel încât să motivezi elevii și să obțin un efect de participare omogenă pe durate de timp echilibrate. Unii dintre elevi manifestă reticență în a participa la activitățile online. În cazul particular al elevilor cu deficiență de auz, situația este complicată pentru că nu poți desemna în timp util elevul care trebuie să rezolve sarcina și se pierde timp prețios. De aceea, trebuie gândite soluții înainte de începerea orei. Ca un caz concret, pentru această situație, se pot pregăti cartonașe cu numele elevilor sau cu anumite indicații, care vor fi prezentate în fața camerei de luat vederi astfel încât toți participanții la activitate vor înțelege ce au de făcut.

Cum evaluez- evaluarea didactică, cu toate formele, instrumentele și metodele ei, necesită maximă atenție în realizarea cu succes a remedierii în învățare. Se recomandă diversificarea metodelor, tehnicielor și instrumentelor de evaluare, îmbinând metodele tradiționale cu metodele complementare. Utilizați cât puteți de des autoevaluarea și interevaluarea. Elevii devin parteneri în procesul de formare și își conștientizează progresul, iar actul evaluativ devine sursă și sansă de învățare. Pentru sporirea motivației, centrați-vă pe aspecte pozitive și evitați sancționarea aspectelor negative și a erorilor. Monitorizați evoluția elevilor cuprinși în activitățile de remediere.

Instrumentele online (RED ca și celelalte resurse) pot fi exploataate cu rezultate care motivează participarea elevilor. Elevii manifestă un entuziasm deosebit pentru evaluările de tip Google Quiz/ Wordwall, mai ales atunci când pot relua testul și corecta erorile până când obțin punctajul maxim. Ca observație, evaluările de tip quiz nu realizează o retenție eficientă a conținutului în memoria de lungă durată a elevilor. Repetând același test la câteva săptămâni distanță, elevii nu reușesc să atingă punctajul maxim. Situația se poate remedia prin reluarea conținuturilor vizate într-o abordare strategică diferită în funcție de creativitatea și de posibilitățile tehnice de care dispune cadrul didactic.

În cazul elevilor cu diferite dizabilități, învățarea și comunicarea în mediul on-line este extrem de dificilă, iar în unele cazuri imposibil de realizat. În aceste situații profesorii recurg la o modalitate complementară de predare, prin trimiterea în format fizic al suportului didactic (fișe de lucru, activități) și prin îndrumarea părinților în desfășurarea activităților didactice.

Pandemia generată de virusul SARS-COV 2 aproape că ne-a obligat să ne dezvoltăm în domeniul digitalizării, să creăm instrumente online care s-au concretizat în resurse educaționale deschise folosite cu succes la clasă.

Utilizarea platformei educaționale Google Classroom are numeroase beneficii, după cum urmează:

- înregistrarea permanentă a activității elevului;
- realizarea evaluării continue și transparente pentru fiecare elev în parte;
- oferirea unui feedback imediat, constructiv și permanent elevilor și, după caz, părinților /tutorilor acestora.
- asigurarea flexibilității în desfășurarea activității online: fiecare cadru didactic va reflecta asupra noului statut al elevului și va aborda cu deschidere setul de reguli aplicate în interacțiunea online.

VI. BIBLIOGRAFIE:

1. Dulamă M., Roșcovan S., *Didactica geografiei*. Chișinău: Bons Offices, 2007;
2. Gherguț, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație*, Editura Polorom, Iași, 2006;

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE
ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL SPECIAL

3. Mândruț, O., *Competențele în învățarea geografiei. Ghid metodologic pentru aplicarea curriculului de geografie din învățământul preuniversitar*, Editura Corint, București, 2010;
4. Mândruț, O., Dan S., *Didactica geografiei. O abordare actuală*, Editura Corint, București, 2014;
5. ****Ghid clasele IX-XII. Activități remediale și de tutorat*. Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă, București 2020;
6. http://proiecte.pmu.ro/c/document_library/get_file?p_1_id=10202&folderId=1323233&name=DLFE-7124.pdf
7. ****Geografie. Repere metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020*
8. https://educatiacontinua.edu.ro/upload/1599245593_Geografie_gimnaziu_liceu_BT_FINAL_Verga.pdf
9. ***Programa școlară pentru disciplina Geografie, clasa a IX-a aprobată prin OMECT nr. 3458/09.03.2004;
10. ***Programa școlară pentru disciplina Geografie, clasele a V-a – a VIII-a, aprobată prin OMEC nr. 3393 / 28.02.2017;
11. <http://programe.ise.ro/>
12. https://rocnee.eu/sites/default/files/2021/curriculum/Programe-scolare-invatamant-special_OME_3702_2021.pdf
13. <http://programe.ise.ro>

AUTORI:

Coordonator ME - MITRAN LIANA MARIA – inspector general

Cadru didactic	Unitatea școlară de proveniență
Mitran Liana Maria	Școala Profesională Specială pentru Deficienți de Auz „Sfânta Maria”, București
Badea Emilia Verona	Școala Profesională Specială pentru Deficienți de Auz „Sfânta Maria”, București
Filipaș Lucreția	Școala Profesională Specială „Sfânta Maria” și Liceul de Arte „C. Baba”, Bistrița